

Motion till riksdagen 2010/11: MJ230

av **Christer Engelhardt (S)**

De gröna näringarna

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om de gröna näringarnas utveckling i Sverige.

Motivering

I de gröna näringarna – d.v.s. all den näringsverksamhet som har sin bas i jord, skog och landsbygdens miljö – arbetar idag 416 000 personer i Sverige. Det är nästan var tionde av alla sysselsatta i landet. Det svenska lantbruket och skogsbruket har alltså en viktig roll för sysselsättningen i landet. Och jobb skapar jobb. De gröna näringarna beräknas svara för 15 procent av den totala sysselsättningen, då lantbruket även utgör underlag för lokala service-näringar som detaljhandel, lokaltrafik, vård, skola m.m.

De gröna näringarna har en stor betydelse för ekonomi och sysselsättning i mitt hemlän Gotland. Totalt är närmare 3 800 personer – eller 14 procent – av alla som arbetar på Gotland direkt eller indirekt sysselsatta i produktion av livsmedel och skogsprodukter.

De gröna näringarna har även en stor betydelse för att skapa det långsiktigt hållbara samhället. Det handlar bland annat om hållbar och närodlad livsmedelsproduktion, användningen av kemikalier och andra miljöstörande ämnen i lantbruket och en fortsatt satsning på förnybar energi i denna sektor.

En förutsättning för en långsiktigt stabil utveckling av de gröna näringarna är deras lönsamhet. Under 2008 försvagades mjölk- och växtproducenternas lönsamhet kraftigt medan lönsamheten för grisproducenterna just detta år stärktes. Men idag – bara ett par år senare – är situationen för till exempel Gotlands grisproducenter hårt ansträngd. Producenterna gör förlust på varje gris på grund av dålig spannmålsskörd och höjda foderpriser. Hittills i år har grisproducenterna levererat 10 000 färre grisar än vid samma tidpunkt förra året. Därmed drabbas också slakteriet i Visby. Den dåliga lönsamheten för

Fel! Okänt namn på

griskött beror även på det låga avräkningspriset. Ska biogas på gårdsnivå vara en framtid måste animalieproduktionen kunna behållas då gödseln är huvudbeståndsdelen.

Med anledning av det alarmerande läget för svensk grisproduktion har Sveriges Grisföretagare tagit initiativ till ett uppprop, bland annat med uppmaningen att regeringen bör utveckla en livsmedelsstrategi där svenska grisföretagares konkurrensvillkor stärks.

Marknaden för ekologiska produkter visar en fortsatt stark tillväxt. Försäljningen fortsätter att stiga genom prenumerationssystem för ekolådor, direktförsäljning och torghandel. Också intresset för lokalproducerad mat har vuxit kraftigt de senaste åren, från både konsumenter och från bönder. Det är en utveckling som med olika åtgärder måste uppmuntras.

Regeringen har satt som mål att år 2020 ska andelen certifierad ekologisk odling vara minst 20 procent av jordbruksmarken. Ett av huvudargumenten är att målet i sig är en av flera åtgärder för att uppnå de nationella miljökvalitetsmålen.

Sedan början av 1990-talet har det skett en kraftig utbyggnad av storskaliga biogasanläggningar. Trenden går nu mot att även etablera småskaliga anläggningar. En mycket stor del av den totala råvarupotentialen för biogasproduktion finns inom lantbruket.

En ökad biogasproduktion inom lantbruket skulle också ge stora miljöeffekter då bland annat gödsel, som idag läcker metangas till atmosfären, skulle kunna rötas. När den producerade biogasen ersätter fossila bränslen uppnås en samlad miljö- och klimateffekt som är högst betydande.

Det finns stor utvecklingspotential när det gäller utbyggnaden av små biogasanläggningar, som måste uppmuntras. Det finns idag möjlighet att söka medel för att utveckla och bygga anläggningarna, men ansökningsprocessen och tillståndsgivningen är alltför krånglig. Ansökningsförfarandet är komplext och regelverket skulle därför behöva ses över för att på så sätt underlätta projektering och byggande av små biogasanläggningar inom lantbruket.

Regeringen bör ta initiativ till en genomarbetad strategiplan inom de områden som nämns i motionen, för att långsiktigt utveckla de gröna näringarnas viktiga bidrag till att skapa det hållbara samhället.

Stockholm den 22 oktober 2010

Christer Engelhardt (S)